

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/199/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5812206285
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Kašíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5812206285.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd Žilina, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Františka Dulačku a členiek senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a Mgr. Márie Kašíkovej, v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpený advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR, Župné námestie 13, Bratislava, v konaní o náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Námestovo č. k. 8C/140/2012-113 zo dňa 23. októbra 2013, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol návrh navrhovateľa, ktorým si voči odporcovi uplatnil právo na zaplatenie sumy 426,02 Eur z titulu majetkovej škody tvoriacej jeho nevymožiteľnú pohľadávku a sumy 85,20 Eur z titulu nemajetkovej ujmy, ktoré mu boli spôsobené nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Námestovo. Ten v exekučnom konaní rozhodol o žiadosti súdneho exekútora na udelenie poverenia po uplynutí zákonom stanovenej doby (omeškanie viac ako 197 dní).

Vychádzajúc z vykonaného dokazovania ustálil, že navrhovateľ žiadnym spôsobom nepreukázal naplnenie znakov zodpovednostného vzťahu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom exekučného súdu. Z pripojeného exekučného spisu sp.zn. 5Er/712/2010 bolo jednoznačne preukázané, že súdny exekútor požiadal o udelenie poverenia 23.9.2010 a žiadosť bola zamietnutá uznesením zo dňa 29.11.2010. Poukázal na to, že zákonom č. 144/2010 Z.z. došlo s účinnosťou od 1.6.2010 k novelizácii ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku tak, že lehota 15 dní neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/ Exekučného poriadku, podľa ktorého možno exekúciu vykonať aj na podklade notárskych zápisníc alebo na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených. V dôvodovej správe k návrhu zákona, ktorým došlo k uvedenej zmene sa uvádzalo, že prax ukázala, že lehota na poverenie exekútora v prípadoch, ak je exekučným titulom notárska zápisnica alebo rozhodcovský rozsudok bola výraznou prekážkou na to, aby súdy mohli objektívne posúdiť zákonnosť exekúcie, najmä v prípadoch existencie dôvodov podľa § 45 ods. 1 písm. c/ zák.č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní. Následne zákonom č. 102/2011 Z.z. došlo s účinnosťou od 1.6.2011 k zmene ust. § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku v tom smere, že exekúciu možno vykonať aj na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských súdov a rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených. V dôvodovej správe sa uvádzalo, že správnosť aplikácie dotknutého ustanovenia na rozhodcovský rozsudok ako exekučný titul osvedčila v ostatnom období svojím autentickým výkladom aj Národná rada Slovenskej republiky. Avšak vzhľadom na skutočnosť, že v praxi možno vysledovať

určité pochybnosti, navrhuje sa výslovne upraviť, že exekučným titulom sú aj vykonateľné rozhodnutia rozhodcovských súdov. Z uvedeného prehľadu vývoja právnej úpravy ust. § 44 ods. 2 a § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku, preto podľa názoru okresného súdu vyplýva, že počnúc dňom 1.6.2010 sa lehota 15 dní na rozhodnutie exekučného súdu o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia nevzťahovala na prípady, kedy exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok, a to pri použití teleologického výkladu, ktorý je založený na skúmaní účelu a zmyslu danej právnej normy.

Pokiaľ navrhovateľ tvrdil, že majetková a nemajetková ujma mu mala byť spôsobená aj tým, že exekučný súd v podstatne nezákonne a nesprávne zamietol žiadosť súdneho exekútora, v dôsledku čoho je jeho pohľadávka voči povinnému nevymahateľná, nemohlo tu ísť o nesprávny úradný postup už len z toho dôvodu, že pod nesprávny úradný postup nemožno zahrnúť proces vykonávaný orgánom verejnej moci, ktorého výsledkom je konkrétne rozhodnutie, a tento prípad by teoreticky mohol byť posudzovaný len z hľadiska zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím. Navrhovateľ aj využil svoje právo a voči predmetnému uzneseniu podal odvolanie, avšak toto následne zobrať späť.

Návrh na prerušenie konania zamietol z dôvodov, že otázka zákonného sudcu nie je svojim charakterom takou predbežnou otázkou, ako to majú na mysli ust. § 109 ods. 1 písm. b/ a § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p., teda otázkou od ktorej závisí rozhodnutie v merite veci. V danom prípade dôvody zaujatosti zákonného sudcu boli vyriešené nadriadeným súdom, a to uznesením z 12.2.2013 sp.zn. 9NcC/85/2013, ktorým zákonný sudca nebol vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci.

O trovách konania rozhodol v zmysle ust. § 142 ods. 1 O.s.p..

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorým sa domáhal jeho zrušenia a vrátenia veci prvostupňovému súdu na opätovné prejednanie.

Poukázal na koncepciu spravodlivého súdneho konania zahrňujúceho právo na kontradiktórne konanie a v danej spojitosti prvostupňovému súdu vytýkal, že ako navrhovateľ nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť vyjadriť sa k týmto dôkazom a prednesom a navrhnúť dôkaz na podporu svojich tvrdení. Za takejto situácie došlo k degradácii zásady kontradiktórnosti konania. Súd vykonal dokazovanie, ktorého obsah a rozsah si bez uvedenia akéhokoľvek dôvodu určil sám.

Riadne a včas požiadal o odročenie pojednávania. Súd sa však nedostatočne oboznámil s podmienkami, za ktorých je možné viesť konanie, keď ignoroval predloženú žiadosť o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu. Vychádzal z mylného skutkového stavu, bez oboznámenia sa s obsahom predloženej ústavnej sťažnosti a nesprávne aplikoval § 101 ods. 2 O.s.p., v dôsledku čoho viedol pojednávanie, na ktorom za jeho neprítomnosti meritórne rozhodol. V žiadosti pritom zdôrazňoval, že trvá na osobnej účasti právneho zástupcu na pojednávaní.

Zároveň poukázal na svoje podanie (obsiahnuté v texte žaloby), ktorým upovedomil súd o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že sudcu ktorému bola vec pridelená na prejednanie a rozhodnutie je potrebné z konania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nevzhladol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom, že v jeho očiach a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. Uvedené rozhodnutie krajského súdu bolo vydané v rozpore s ustálenou praxou iných krajských súdov v skutkovo a právne totožných veciach. Zároveň je v rozpore s judikatúrou Ústavného súdu SR, Európskeho súdu pre ľudské práva v oblasti zachovávanía práva na nestranný súd. Tiež poukázal na ust. § 15 O.s.p.. Tvrdil, že v danej veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania.

Okrem toho, súdu prvého stupňa vytýkal viacero omylov, z ktorých „príkladne“ uviedol konštatovanie súdu, že ním namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané, hoci v odôvodnení prezentované časové úseky tomu nenasvedčujú. Za nepochybne preukázaný považoval nesprávny úradný postup exekučného súdu, ktorý bol bezdôvodne nečinný, spôsobil tak zbytočné prieťahy v konaní a nerozhodol o jeho návrhu v zákonnej lehote. Nesprávny úradný postup súdu spočíval hneď v niekoľkých skutočnostiach, nielen v jednej z nich, konajúci sudca sa musí preto vysporiadať so všetkými vytýkanými zločkami nesprávneho úradného postupu, v napadnutom rozhodnutí tomu tak nie je, čo robí rozhodnutie nepreskúmateľným pre nedostatok dôvodov.

Odporca sa k odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (podľa § 214 ods. 2 O.s.p., v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p.) rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

Za nedôvodné považuje odvolací súd odvolacie námietky navrhovateľa smerujúce proti rozhodnutiu okresného súdu o zamietnutí jeho návrhu na prerušenie konania.

Okresný súd svoje rozhodnutie o zamietnutí návrhu na prerušenie konania dostatočne a presvedčivo odôvodnil, s ktorými dôvodmi sa krajský súd stotožňuje. Dôvody na prerušenie konania v zmysle ust. § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p. nie sú dané. Ust. § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p. upravuje tzv. fakultatívne prerušenie konania, to znamená také prerušenie konania, ktoré nie je pre samotné konanie nevyhnutné. Súd je povinný najskôr urobiť iné vhodné opatrenia dostupnými procesnými prostriedkami a až keď tieto zlyhajú, môže konanie prerušiť. Výber, resp. voľbu súdu, ktoré z jednotlivých opatrení slúžiacich účelu racionálnej organizácie postupu súdu pri vedení príslušného súdneho konania využije, je ale potrebné podriaďiť aj zákonnej požiadavke rýchlej a účinnej ochrany práv účastníkov v súdnom konaní (§ 6 O.s.p.) a použiť to opatrenie, prostredníctvom ktorého je ochrana práv účastníkov konania rýchlejšia a účinnejšia. V súdnej veci okresný súd správne konštatoval, že krajský súd ako nadriadený posudzoval opodstatnenosť možnosti vzniku pochybnosti o nezaujatosti zákonného sudcu z aspektu existencie dôvodov, pre ktoré je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci. O tejto otázke teda súdy právoplatne rozhodli, pričom ide o otázku, ktoré sú súdy v zmysle príslušných ustanovení O.s.p. oprávnené posudzovať. Predmetom konania o rozhodnutí o ústavnej sťažnosti nie sú vecné otázky konkrétneho sporu, ale skúmanie, či nedošlo v danom konaní a rozhodnutím súdu k porušeniu ústavou zaručených základných práv alebo slobôd účastníka. Preto pokiaľ aj ústavná sťažnosť bola zo strany žalobcu podaná, začatie konania pred ústavným súdom v tomto prípade nepredstavuje konanie, v ktorom sa riešia konkrétne vecné otázky, ktoré má na mysli ust. § 109 ods. 2 písm. c) O. s. p..

Podľa § 109 ods. 1 písm. b/ O.s.p. súd konanie preruší, ak rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť. Rovnako postupuje, ak tu pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka veci, je v rozpore s ústavou, zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná. V tom prípade postúpi návrh ústavnému súdu na zaujatie stanoviska. V súdnej veci sa nejedná o takýto prípad. Okresný súd postupoval vecne správne, keď návrh na prerušenie konania zamietol.

Hoc aj okresný súd rozhodol o návrhu na prerušenie konania (jeho zamietnutí) spolu s vydaním rozhodnutia vo veci samej, vzhľadom na nedôvodnosť tohto návrhu a vecnú správnosť tohto rozhodnutia, nezakladá postup okresného súdu vadu konania, ktorá by mohla mať za následok nesprávnosť rozhodnutia vo veci samej.

Vo všeobecnosti je akceptovateľná úvaha odvolateľa, že súčasťou kontradiktórneho konania je právo byť oboznámený s predloženými dôkazmi, vyjadriť sa k nim a podávať dôkazné návrhy. Zásada kontradiktórnosti však predovšetkým pojmovo predvída procesnú aktivitu účastníkov konania. Ťažiskom realizácie procesných práv účastníkov súdneho konania je pojednávanie, na ktoré bol navrhovateľ riadne a včas predvolaný a svojim postupom - bezdôvodnou neúčastou na súdnom pojednávaní - sa o ich bezprostredné naplnenie sám obral. V prípade účasti na pojednávaní by sa zúčastnil vykonávania dokazovania, mohol by navrhovať jeho doplnenie, respektíve sa k vykonávanému dokazovaniu vyjadriť a bol by poučený (aj) o predbežnom právnom posúdení (§ 118 ods. 2 O.s.p.). V tejto súvislosti sú potom ďalšie tvrdenia i námietky navrhovateľa dotýkajúce sa odňatia práva konať pred súdom a porušenia zásady kontradiktórnosti bezpredmetné.

Vyjadrenie odporcu k veci bolo navrhovateľovi (respektíve jeho právnomu zástupcovi) doručené dňa 07.05.2013, teda pred pojednávaním určeným okresným súdom na deň 23.10.2013. Navrhovateľovi a jeho právnomu zástupcovi bolo predvolanie na pojednávanie riadne doručené, 5-dňová lehota na prípravu bola zachovaná, a napriek tomu bez náležitého ospravedlnenia sa pojednávania nezúčastnili.

Preto jeho odvolacia námietka, že mu bola odňatá možnosť konať pred súdom z dôvodu, že súd vykonal pojednávanie v jeho neprítomnosti, je neopodstatnená.

Zodpovedá doterajšiemu priebehu konania a stavu veci, že zákonný sudca (správne) postupoval v intenciách záväzného rozhodnutia nadriadeného súdu o jeho nevyhlúčení. Odvolateľ v posudzovanom odvolaní neuviedol žiadne iné (ďalšie) okolnosti, ktoré by mali zakladať jeho vylúčení, než tie, ktoré už boli predmetom posúdenia nadriadeného súdu. Zároveň dotknutý záver o nevyhlúčení rešpektuje aktuálnu rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR (napríklad uznesenia sp. zn. 3Nc/14/2010 z 31.05.2010; 6Cdo/201/2013 z 19.06.2013) v otázkach posudzovania inštitútu sudcovskej nestrannosti. Opomenúť nie je možné ani výsledky aktuálnej rozhodovacej činnosti Ústavného súdu SR (napríklad I. ÚS 88/2013 z 06.02.2013) vo vzťahu k neúspešným ústavným sťažnostiam navrhovateľa v obdobných prípadoch.

Neopodstatneným je tvrdenie odvolateľa, že mu nebolo doručené (respektíve vôbec vydané) rozhodnutie o vylúčení, respektíve nevyhlúčení sudcov. Z obsahu spisu nesporne vyplýva, že dňa 11.03.2013 bolo navrhovateľovi doručené uznesenie Krajského súdu Žilina č. k. 9NcC/85/2013-12 zo dňa 12.02.2013 o nevyhlúčení zákonného sudcu Mgr. Martina Štubniaka z prejednávania a rozhodnutia predmetnej veci. Pokiaľ by aj neexistovalo žiadne rozhodnutie nadriadeného súdu o tom, že sudca je alebo nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci, odvolací súd môže posúdiť túto otázku samostatne. Krajský súd však v skutočnosti, že škoda mala navrhovateľovi vzniknúť postupom okresného súdu, na ktorom vykonáva zákonný sudca funkciu sudcu, nevidí dôvod pre vylúčenie zákonného sudcu z prejednávania aj rozhodovania veci.

Je nutné rozlišovať medzi pojmom súd a sudcovia a z hľadiska zásad spravodlivého procesu citlivo zvažovať ich vzťah v posudzovaných súvislostiach. Nezodpovedá právnym pomerom priliehavosť názoru o mechanickom vzťahu medzi súdom a sudcami tohto súdu. Vzťah sudcov je pri výkone rozhodovacej činnosti riadený princípom prezumpcie nezávislosti súdnej moci, ktorá nepodlieha subjektívnym pocitom sudcov pri ich rozhodovaní a nie je ničím zaťažovaná v ich postojoch voči súdu. Pôsobenie sudcov na určitom súde je vždy objektívne dané, len sama táto skutočnosť nemôže byť dôvodom ich vylúčenia. Sudcovia ako reprezentanti verejnej moci by tak apriórne stáli vo svetle spochybňujúcom ich profesionálne schopnosti. Vzájomný vzťah medzi sudcom a súdom nie je vzťahom zamestnaneckým alebo služobným. Vymenovaním za sudcu vzniká a zánikom funkcie sudcu zaniká osobitný vzťah sudcu k štátu, z ktorého vyplývajú vzájomné práva a povinnosti sudcu a štátu. Sudca je pri výkone funkcie sudcu nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy vykladá podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia, rozhoduje nestranne, spravodlivo, bez zbytočných prietahov, len na základe skutočností zistených v súlade so zákonom (§ 2 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z.). Nezávislosť sudcu je nevyhnutné vidieť aj ako nezávislosť v rámci samotnej súdnej moci, celého súdneho systému aj konkrétneho súdu, na ktorom sudca pôsobí. Iba takéto chápanie nezávislosti je predpokladom nestrannosti sudcu, ktorú nesmie nikto ohroziť (uznesenie Najvyššieho súdu SR č. k. 1Nc 86/2011 zo dňa 24. novembra 2011). Sudca je povinný v každej súdnej veci zachovávať vecný a profesionálny prístup, potrebnú dávku odstupu, pričom samotná skutočnosť, že predmetom konania je nesprávny úradný postup súdu, na ktorom sudca vykonáva svoju funkciu (keď v prejednávanej veci zákonný sudca nekonal a nerozhodoval v exekučnej veci, v ktorej malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu), nezakladá pomer sudcu k veci, a teda neexistuje dôvod pre vylúčenie zákonného sudcu Mgr. Martina Štubniaka z prejednávania a rozhodovania predmetnej veci.

Bezpredmetná je odvolacia námietka, že vo veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania, nakoľko zo spisu vyplýva, že vo veci bolo nariadené pojednávanie, o ktorom bola spísaná aj riadna zápisnica dňa 23.10.2013.

Vo väzbe na samotné meritórne posúdenie daného prípadu odvolací súd poukazuje na zodpovednosť navrhovateľa za obsahové vymedzenie svojho odvolania a na viazanosť odvolacieho súdu odvolacími dôvodmi (§ 212 ods. 1 O.s.p.). Navrhovateľ v odvolaní rezignoval na akúkoľvek konkrétnu úvahu vo vzťahu k vecným dôvodom, ktoré okresný súd viedli k zamietnutiu návrhu. Fakticky sa obmedzil len na všeobecné konštatovanie „nesprávny postup spočíva v niekoľkých skutočnostiach, konajúci súd sa musí

vysporiadať so všetkými vytýkanými zložkami nesprávneho úradného postupu“, ktoré sú len opakovaním žalobného návrhu, a to bez relevantnej reakcie na konkrétne nosné dôvody meritórneho rozhodnutia, ktoré sa s vytýkanými zložkami nesprávneho úradného postupu vysporiadalo vo vecnej rovine.

Odvolačí súd nemôže v sporovom konaní nahrádzať nevyhnutnú procesnú aktivitu účastníka a formulovať namiesto neho odvolacie dôvody, respektíve preskúmať rozhodnutie na základe iných než účastníkom konania v odvolaní vznesených námietok. Zároveň však platí aj úsudok, že nie je prípustné konfrontovať prvostupňový súd so závermi, ktoré v konaní nevyslovil. Z tohto pohľadu odvolacia námietka spočívajúca v tvrdení, že „v odôvodnení prezentované časové úseky nenasvedčujú“ konštatovaniu okresného súdu o dodržaní namietaných lehôt, ide z dôvodu absencie bližšej konkretizácie o ktoré časové úseky sa má jednať, o námietku, ktorú nemožno preskúmať. Predmetná námietka ani nekorešponduje s právnymi dôvodmi a skutkovými zisteniami na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie.

Za nedôvodnú považoval odvolací súd tiež námietku, že rozhodnutie prvostupňového súdu je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Naopak okresný súd dôsledne uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská účastníkov, výsledky vykonaného dokazovania, riadne citoval právne predpisy, ktoré na prejednávany prípad aplikoval a z nich vyvodil svoje právne závery, ktoré riadne vysvetlil, pričom dostatočne a presvedčivo objasnil z akých úvah vychádzal. Jeho rozhodnutie tak nemožno považovať za svojvoľné, naopak rozsudok vyčerpávajúcim spôsobom zodpovedal všetky právne relevantné otázky, ktoré súviseli s uplatneným nárokom. Je výlučne na ťarchu odvolateľa, že vo vzťahu k žiadnemu z vecných argumentov, na ktorých okresný súd založil svoje meritórne zamietajúce rozhodnutie nepredložil relevantnú, respektíve akúkoľvek protiargumentáciu. Nakoľko odvolacie dôvody navrhovateľa boli neopodstatnené a neboli zistené ani nedostatky v postupe okresného súdu, na ktoré odvolací súd prihliada z úradnej povinnosti, tento potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny.

Odvolačí súd ako vecne správny potvrdil aj odvolaním výslovne nenapadnutý, ale od rozhodnutia vo veci samej závislý výrok o trovách prvostupňového konania. Okresný súd náležite aplikoval zásadu úspechu v spore i návrhový charakter rozhodovania o náhrade trov.

O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd tak, že odporcovi ich náhradu nepriznal. Navrhovateľ nebol v tomto štádiu konania úspešný, a preto podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. Naproti tomu odporca si náhradu trov aktuálneho odvolacieho konania neuplatnil (§ 151 ods. 1 O.s.p.) a fakticky mu žiadne trovy v súvislosti s odvolacím konaním nevznikli.

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.